

2018-01-26

Tekniska nämnden

Dnr Ten 2017/614

Järfälla kommun bör arbeta fram en trähusstrategi, motion från Lennart Nilsson (KD) – yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till tekniska nämnden

1. Nämnden antar yttrandet som sitt eget och översänder ärendet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare behandling.

Ärendet i korthet

En motion om att ta fram en trähusstrategi remitterades till tekniska nämnden 2017-10-02. I motionen nämns att trä som byggmaterial har flera fördelar gentemot betong. Bland annat är det mer klimatsmart att bygga i trä då trä binder och lagrar koldioxid. Trä har även en bevisad positiv effekt på människors hälsa.

Handlingar

1. Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, 2018-01-26
2. Motion från Lennart Nilsson (KD), 2017-04-28

Bakgrund

Lennart Nilsson (KD) har lämnat in en motion där han förespråkar att Järfälla kommun bör ta fram en trähusstrategi. Han hänvisar till ett treårigt europeiskt forskningsprojekt där bland annat Linköpings universitet deltagit. Studien konstaterar att ett ökat bruk av trä i byggnader och inredning ger stor positiv påverkan på både hälsa och miljö. Motionen nämner också att tillverkningen av betong står för mellan fem till tio procent av världens koldioxidutsläpp. Trä däremot binder och lagrar koldioxid vilket skulle kunna minska utsläppen.

Analys

Förvaltningen är i grunden positiv till ett ökad trähusbyggande och ser fram emot att det planeras i Barkarbystaden.

Syftet med att ta fram en trähusstrategi är för att öka trähusbyggandet. Det finns som motionären nämner i motionen ett antal positiva aspekter med att bygga mer i trä. Bland annat att det är betydligt mer klimateffektivt. Till exempel binder Folkhems åttavåningsträhus i Sundbyberg om man räknar bort själva produktionen med

transporter 1000 ton koldioxid. Ett jämförbart hus byggt av betong skulle istället orsaka utsläpp på totalt 1 200 ton koldioxid.

En annan fördel med att bygga mer i trä är att det idag är långa leveranstider på betongkonstruktioner. Det kan röra sig om upp till ett år i leveranstid. Att då använda sig av ett annat material skulle kunna korta leveranstiderna.

Det finns också andra aspekter kring träbyggande som är viktiga att belysa. Att bygga i trä innebär lite mer utmaningar bland annat när det kommer till akustiken. Det går att bygga bort men det är mer resurskrävande. I vissa fall innebär byggande i trä att man måste ha kraftigare eller fler träbjälklag och då riskerar huset att bli högre än vad som annars hade behövts. Då kan detaljplanen sätta stopp om husets höjd överskrider de fastställda riktlinjerna.

Trähus som byggs är inte flexibla på samma sätt som ett hus som byggs på ett mer klassiskt sätt. Eftersom trähuset innebär ett mer komplicerat samspel mellan bärande bjälkar är det till exempel svårare att slå ut väggar och göra mindre ombyggnationer för att anpassa huset efter ändrade önskemål.

Det finns också en risk för att det kan bli dyrare att bygga i trä eftersom man behöver ett väderskydd för att täcka den framväxande huskroppen. Kostnaderna kan även komma att öka då det än så länge inte finns alltför många aktörer som är duktiga på att bygga i trä. Detta kan i så fall göra att det inte inkommer så många bud vid upphandlingar.

Det finns en mängd utredningar och forskning som pekar i olika riktningar gällande vad som är det mest fördelaktiga stom- och byggnadsmaterialet och det finns heller inga enkla eller tydliga svar på den frågan. För större delen av Sverige lämpar sig trähus bäst vid byggandet av enfamiljshus och mindre flerfamiljshus upp till 3 våningar. För flerbostadshus lämpar sig oftast och bäst tyngre byggnadsmaterial som exempelvis betong och murblock. Främst med hänsyn till brand, ljud, underhåll, beständighet, fuktsäkerhet, lufttäthet, klimattröghet med mera. Det kan med andra ord vara problematiskt att via en trähusstrategi slå fast att så många byggnader måste vara byggda av trä, en alltför omfattande detaljstyrning bör undvikas.

Järfälla står inför stora utmaningar när det kommer till det myckna byggandet både utförandemässigt och ekonomiskt. Även i detta avseende finns det risker med att detaljstyra för mycket och peka på att ett särskilt byggnadsmaterial är att föredra. Det är då bättre att peka ut specifika områden där detaljplanen lämpar sig bra för trähus och börja bygga i mindre skala för att sedan utvärdera succesivt. Till exempel bör man efter hand noga utvärdera den sammanhållande kvartersbebyggelse i trä i Barkarbystaden som föreslås planeras i koalitionsförslaget till budget 2018-2020.

Förvaltningen är i grunden positiv till ett ökat trähusbyggande och utifrån de erfarenheter den kommande trähusbyggnationen ger i Barkarbystaden skulle en trähusstrategi kunna tas fram.

Barnkonsekvensanalys

Att bygga mer i trä är som ovan nämns klimateffektivt och de positiva miljöeffekterna gynnar medborgare i alla åldrar, även barn.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förvaltningens egna erfarenheter av byggande av flerfamiljshus i trä är för begränsade för att kunna dra ekonomiska slutsatser av byggandet.

Slutsatser

Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att motionen avslås.

Johan Bergman
Bygg- och miljödirektör

Robert Jägare
Avdelningschef Kvalitet och
verksamhetsstöd

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Akten